

Initiatief Boshommellandschap Geuldal

David Kleijn
Wageningen Universiteit

*Avondlezing Stichting Natuurlijk
Geuldal*

28 juni 2022

SAMEN VOOR
BIODIVE

Stichting
het Limburgs
Landschap

provincie limburg

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

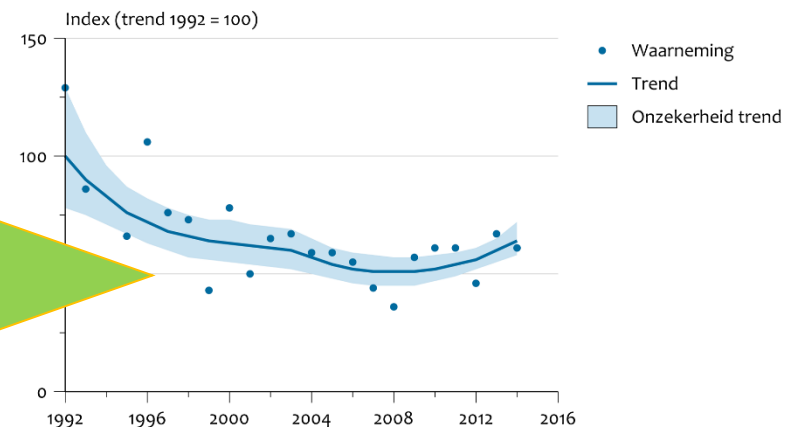
Waarom een Boshommellandschap
Geuldal initiatief?

Natuurbeschermings-
maatregelen versnipperd...

...en we weten niet of het
werkt

Vlinders in grasland

Bron: NEM (Vlinderstichting, CBS).

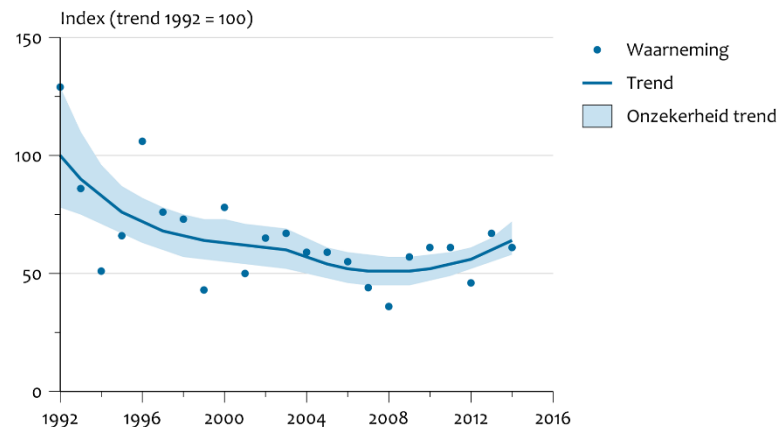
CBS/mei16
www.clo.nl/nl18112

Effectief natuurbeheer vereist integrale benadering.....

?

Vlinders in grasland

Bron: NEM (Vlinderstichting, CBS).

CBS/mei16
www.clo.nl/nl18112

....en een continue vinger aan de pols

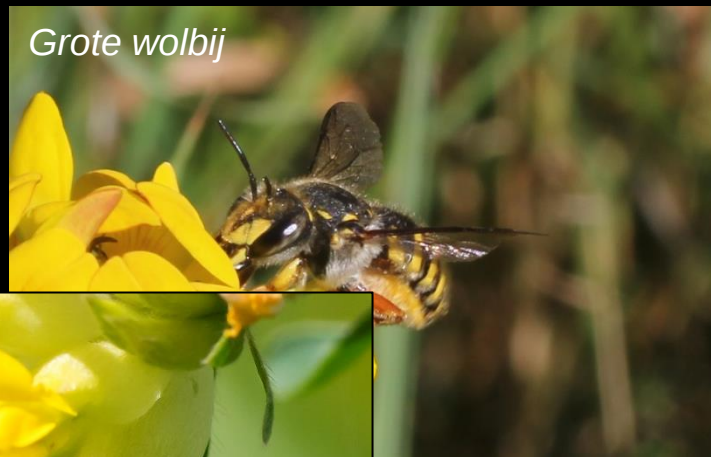
Werkgebied initiatief 'Boshommellandschap Geuldal'

Weidebij

Grote wolbij

Boshommel

P.C. Haringsma

Klokjesdikpoot

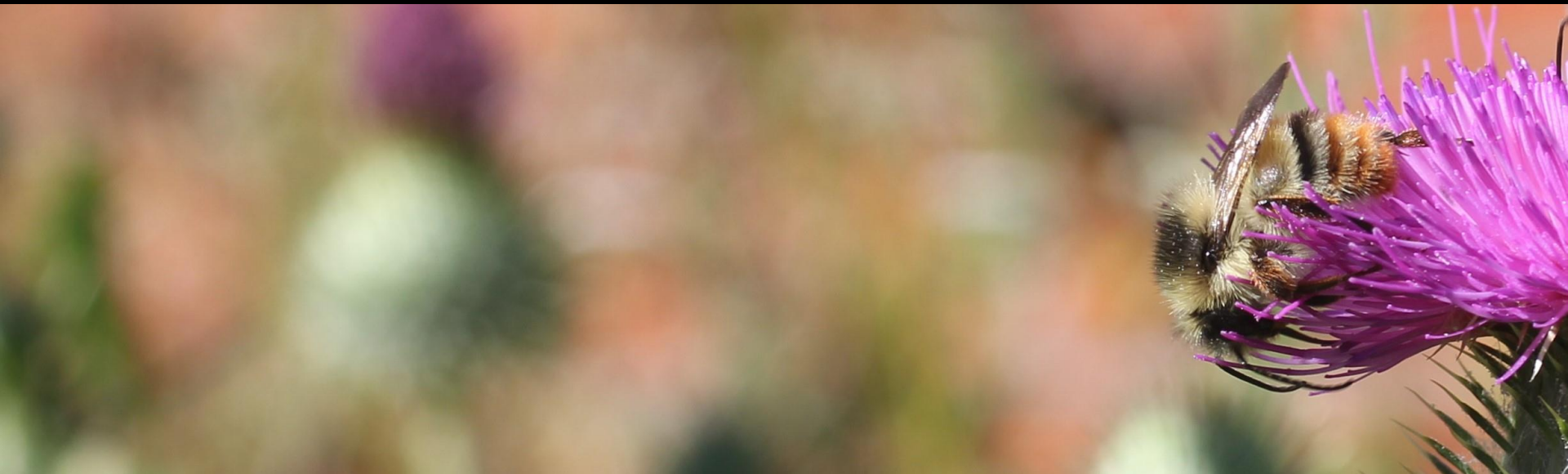

Fluitekruidbij

Boshommel *Bombus sylvarum* als gidssoort

- Mooi en 'aaibaar'
- Makkelijk te identificeren
- Vroeger betrekkelijk algemeen
- Is uitgestorven maar poogt zelf terug te keren
- Niet kritisch qua waardplanten
- Indicator voor gezonde bijengemeenschap

Bijen houden van bloemen

Biesbergerweg(?), Eys

Zwartebrugweg, Eys

Soortenrijk
grasland

Natuur-
weides

Akkerzomen

Waterbuffers

Wegbermen

Scheerheggen

Walem (weg)

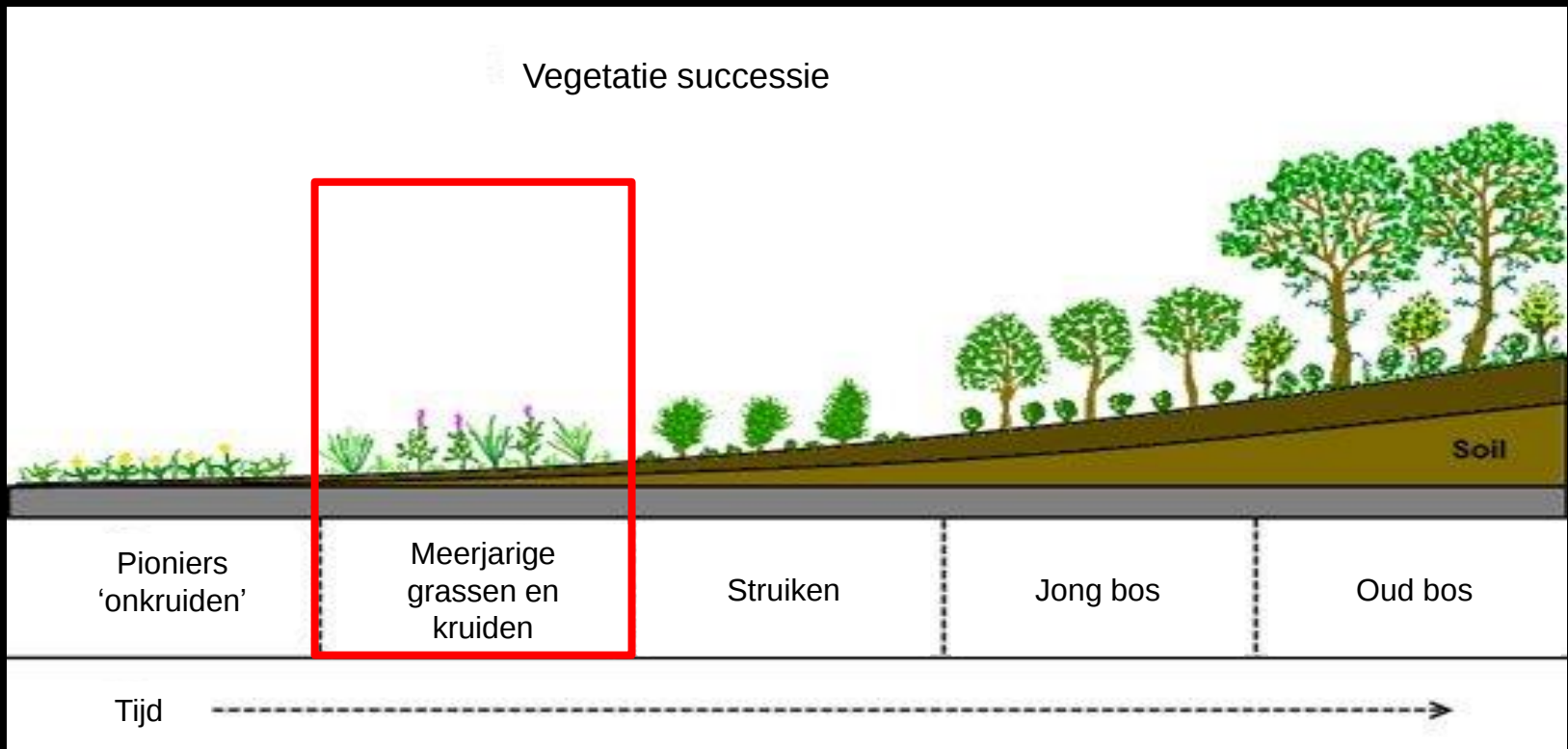

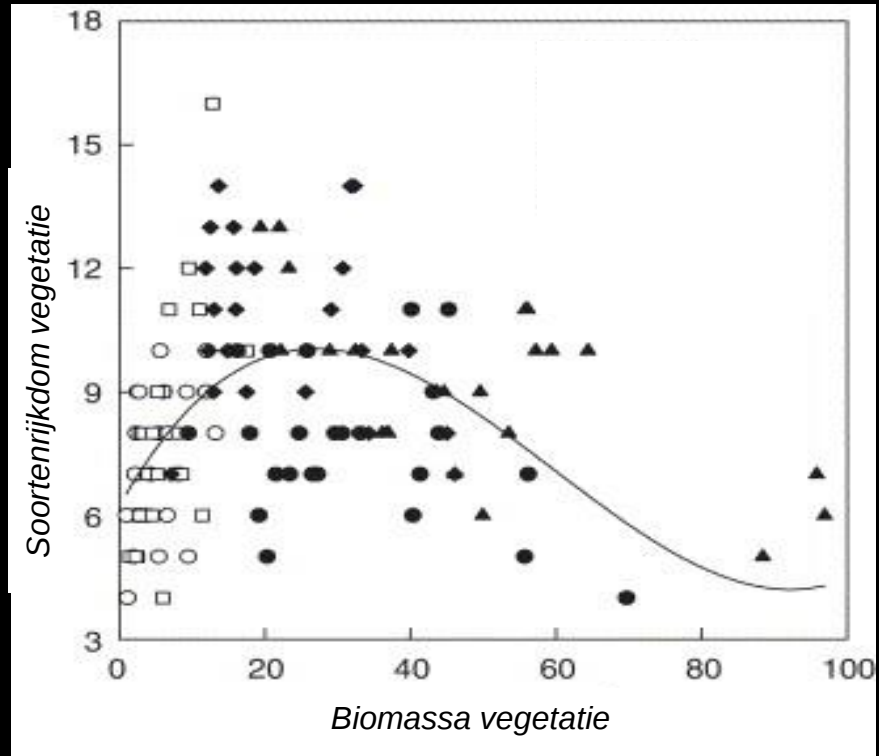
Luitenweg

Abelschegrub

Waarom überhaupt maaien?

Guo, 2007 Basic Applied Ecology

Soortenrijk
grasland

Natuur-
weides

Akkerzomen

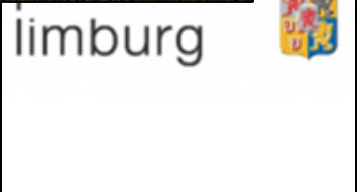
Waterbuffers

Wegbermen

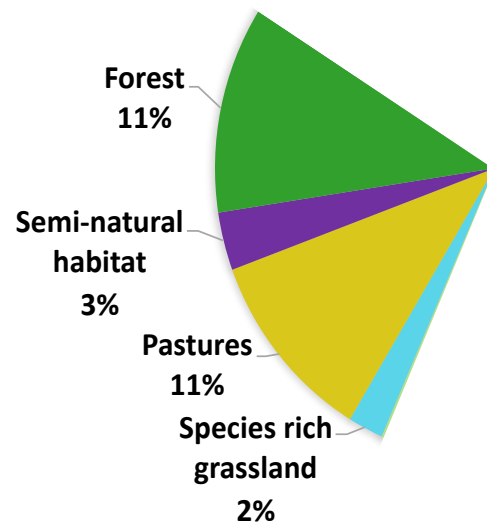

Scheerheggen

In welk deel van het landschap zijn we actief?

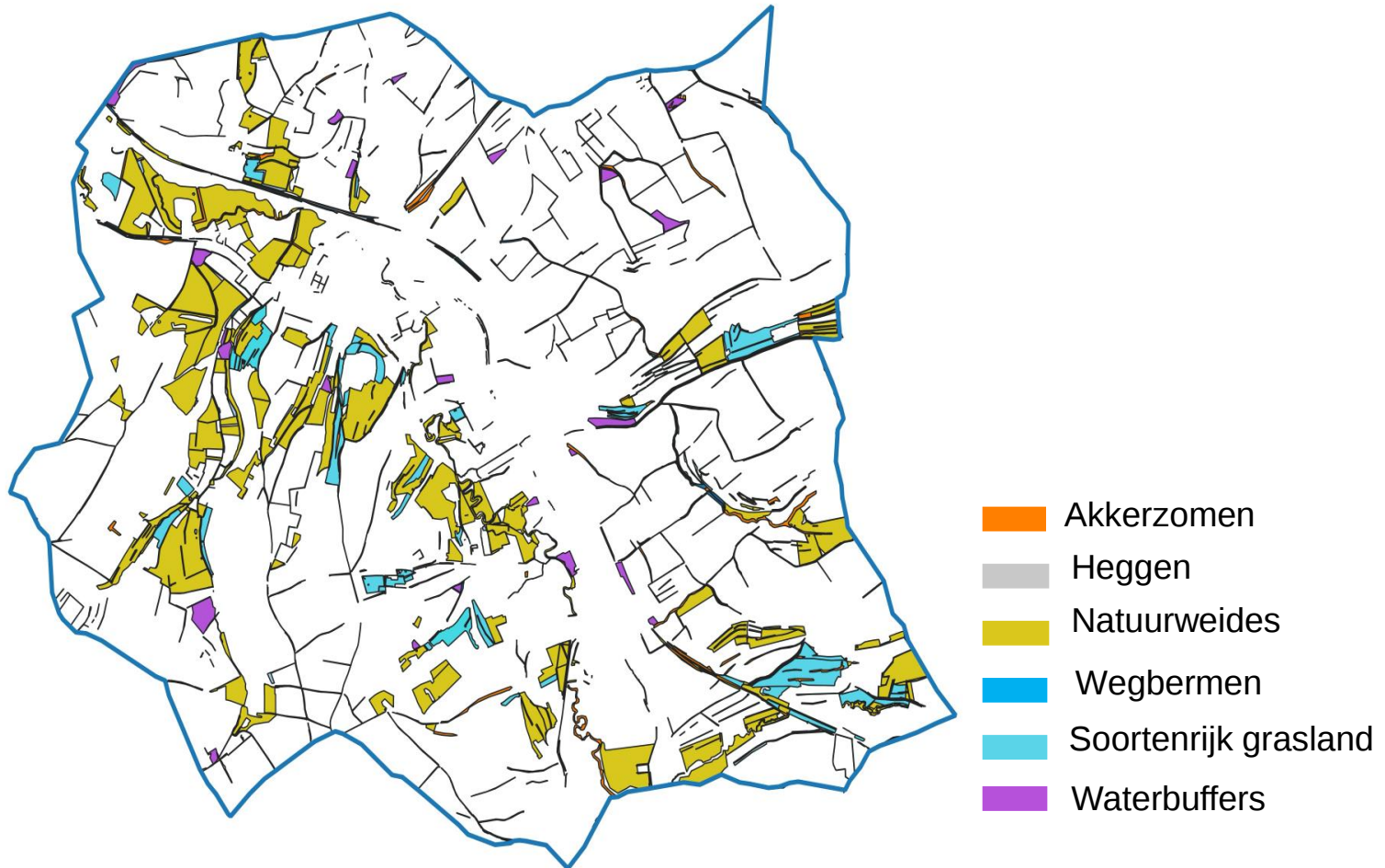
A

B

Lijnvormige landschapselementen: weinig oppervlak, belangrijk voor verbinding

Doel:

Het samen realiseren van een
aantrekkelijker landschap met meer
biodiversiteit

- Duurzame verandering
- Doen, leren, beter doen
- Geen onderzoeksproject, wel onderzoek
- Laten zien dat het werkt

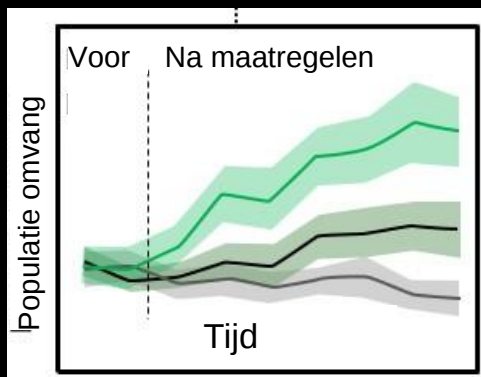
Effect-monitoring

Bij-vriendelijk beheer

Twee typen controles

- 160 locaties
- Drie rondes per jaar
- Transect methode (150m², 15 min)

Verwachtingen:

Bij-vriendelijk
beheer

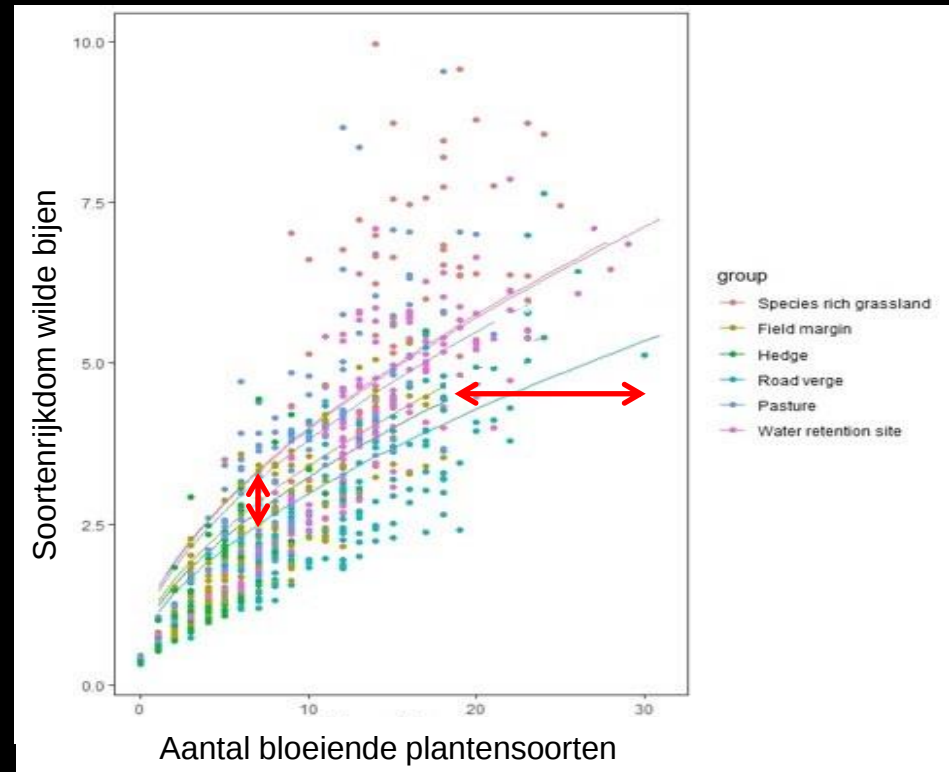
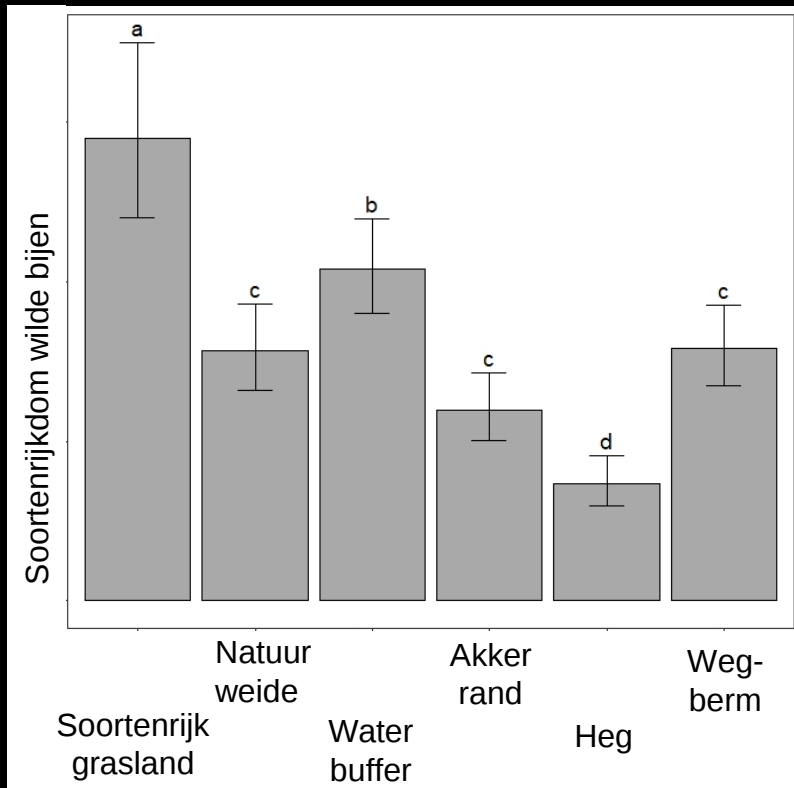
Controle in landschap

Controle buiten
landschap

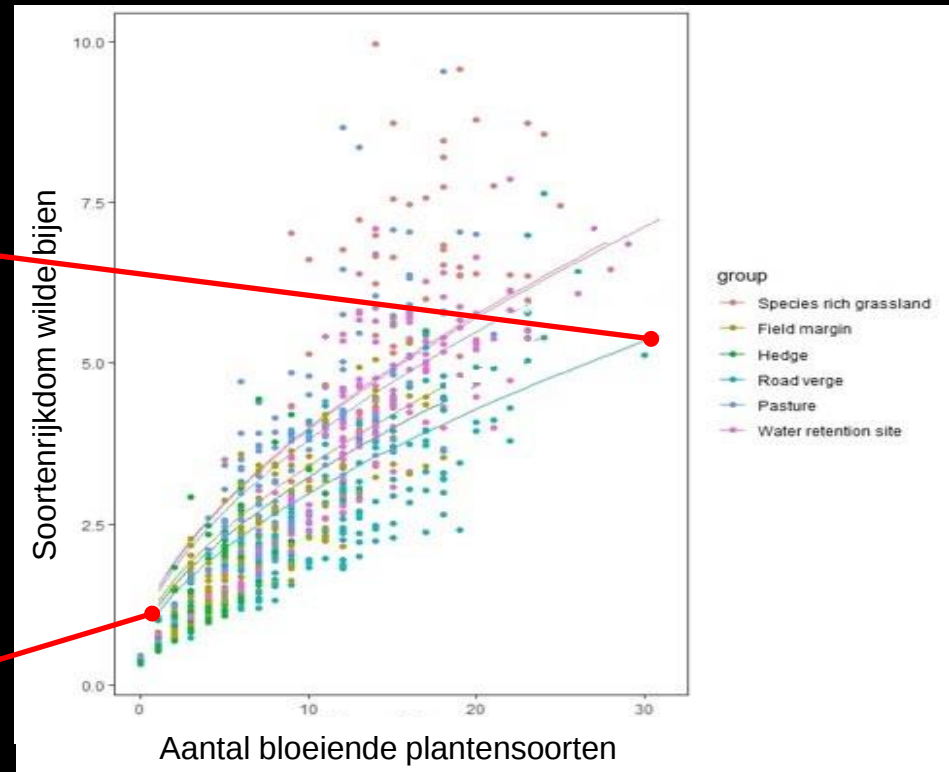
Habitats verschillen in kwaliteit voor bijen...

...maar dit wordt vooral door verschillen in bloemen veroorzaakt

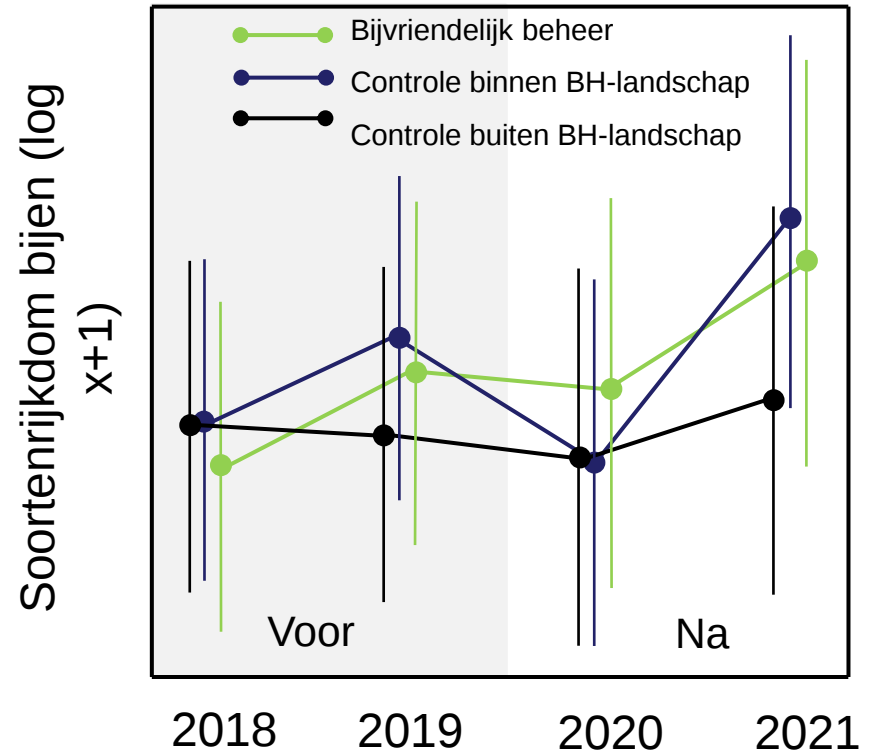
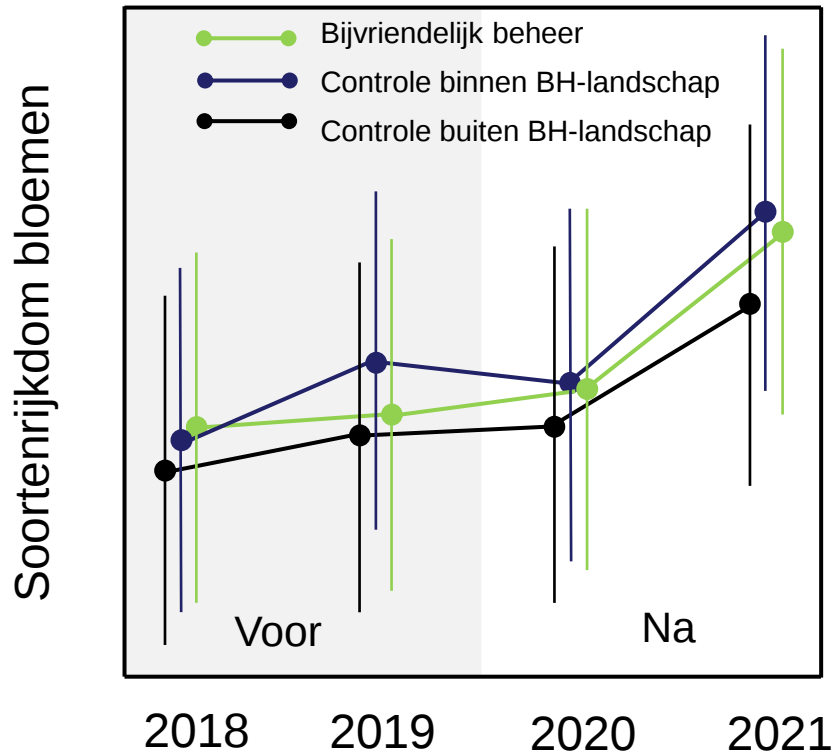

Habitats verschillen in kwaliteit voor bijen...

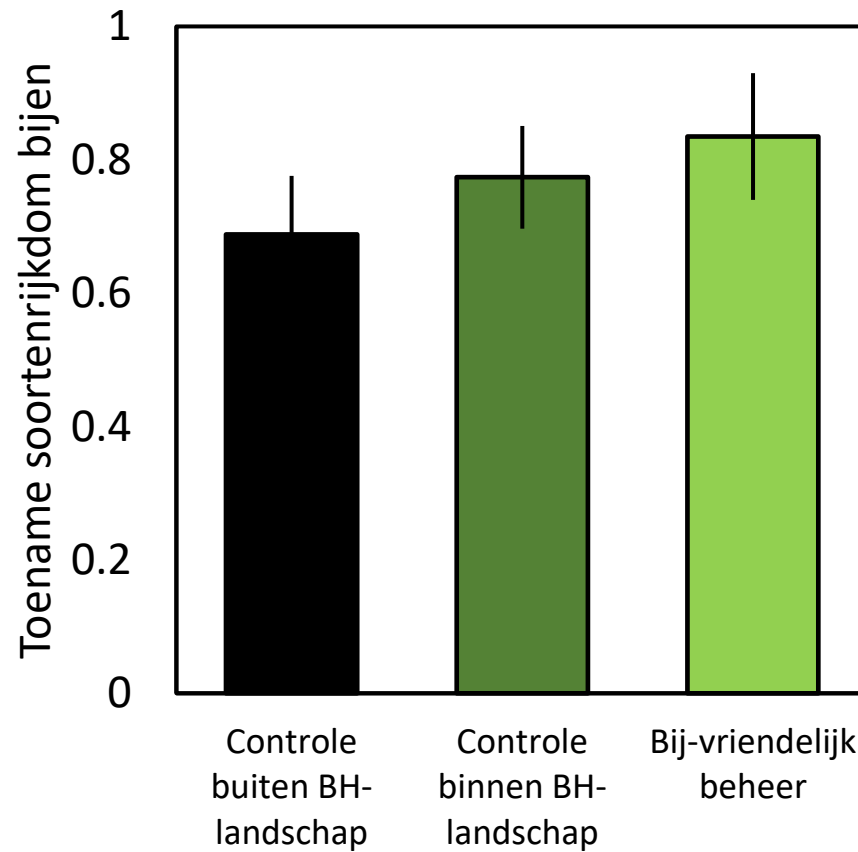
...maar dit wordt vooral door verschillen in bloemen veroorzaakt

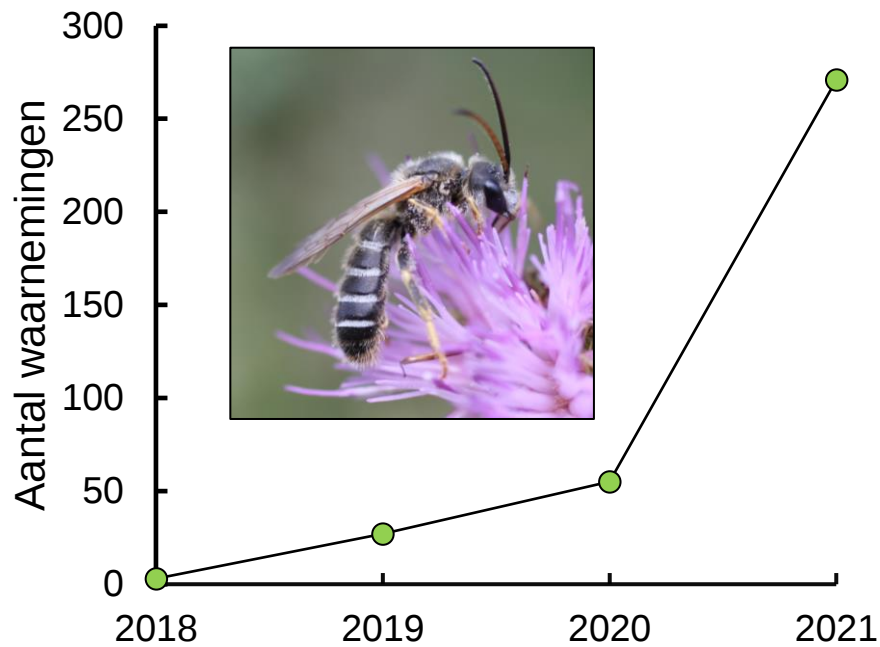

Eerste voorlopige effecten

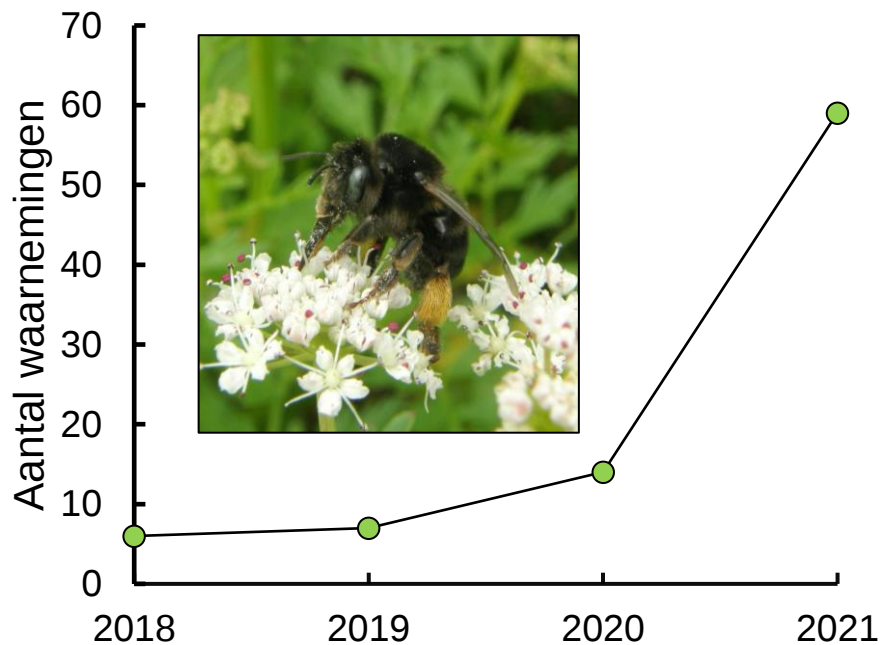

Eerste voorlopige effecten

Vierbandgroefbij,
Ernstig bedreigd

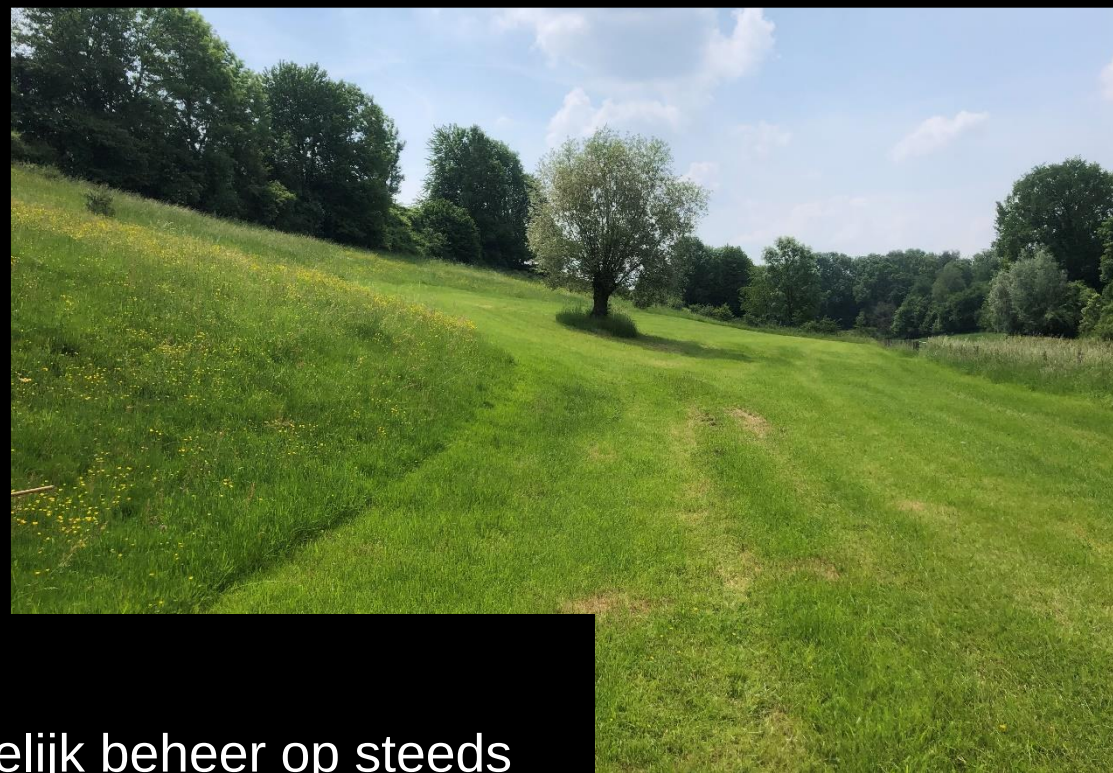
Zwarte sachembij,
Ernstig bedreigd

Lerend beheren

Eerste jaar: 50% van het beheer goed
Tweede jaar: 75% van het beheer goed

Bij-vriendelijk beheer op steeds
meer plaatsen

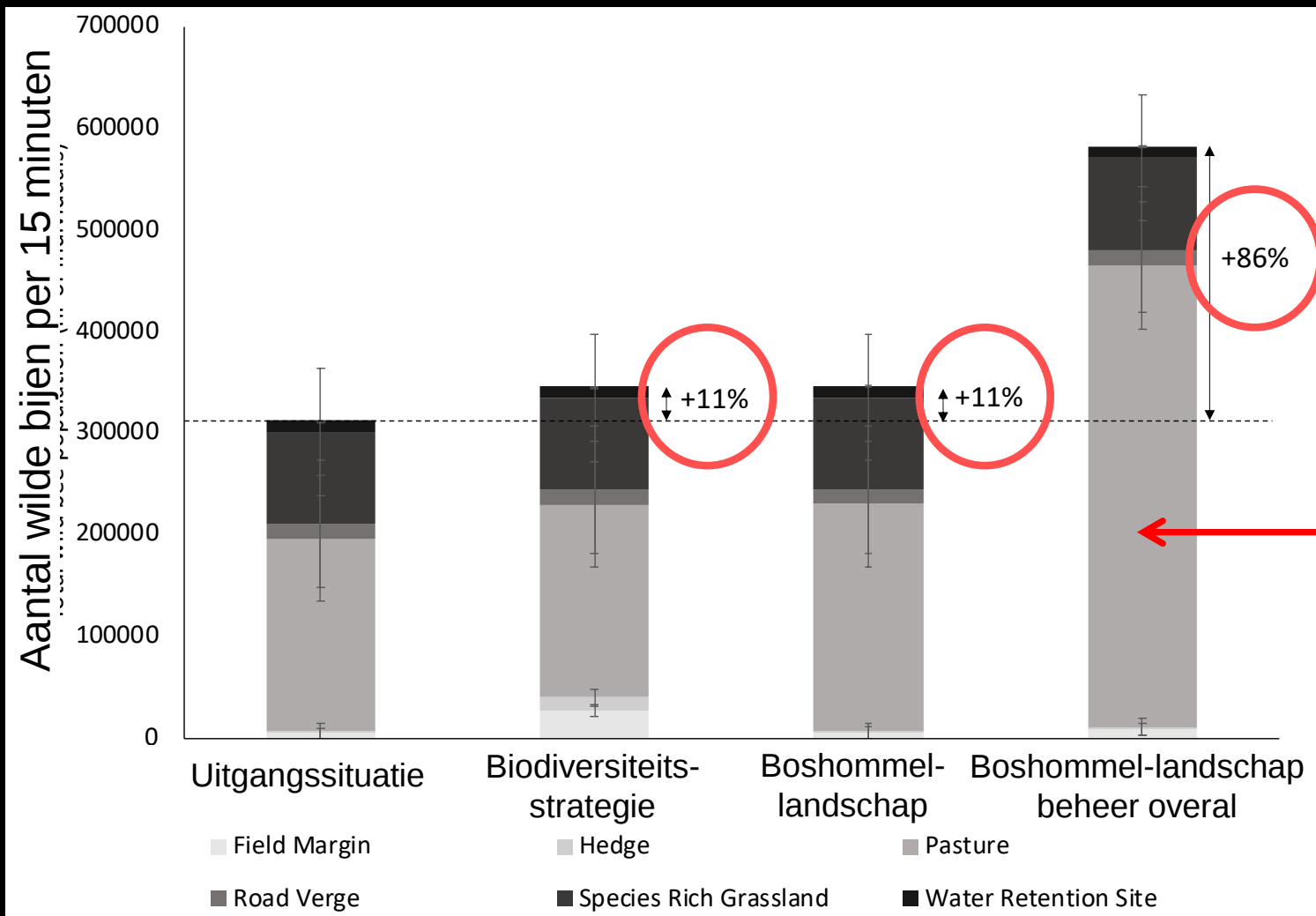
Impact?

Wat betekent dit voor de
bijengemeenschap in het
Geuldal?

Hoe draagt het bij aan
onze doelen?

Vier opschalings-scenario's:

1. Uitgangssituatie (anno 2018-2019)
2. EU Biodiversiteitsstrategie:
 - 10% half-natuurlijk habitat op boerenland (74 ha akkerrand, 68 ha heg gangbaar beheerd)
3. Boshommelinitiatief-maatregelen op 40 locaties
 - Gebaseerd op verschillen gevonden door Mats de Boer
4. Boshommelinitiatief-maatregelen overal
 - Gebaseerd op verschillen gevonden door Mats de Boer

Impact?

Meer draagvlak voor
behoud biodiversiteit?

Zeldzame hommeloort teruggevonden in Limburg, 'bekroning natuurherstel'

12 mei 2021 16:48
Laatste update: 12 mei 2021 16:51

Wageningse studenten hebben tijdens een Limburg een boshommel aangetroffen, een veertien jaar geleden voor het laatst werd een bekroning op een natuurherstelproject onder meer inzetten voor terugkeer van bl...

Nieuws Sport Uitzendingen

NOS NIEUWS REGIONAAL NIEUWS 15

Verdwenen hoi door het Geuld

Verdwenen boshommel na veertien jaar weer aangetroffen in het Geuldal

11-05-2021 om 10:47 door René Willems

De boshommel is terug in het Geuldal.
Afbeelding: Getty Images/iStockphoto

PREMIUM Het beste van De Telegraaf

Geen hommeles: de boshommel is terug in Nederland!

Door SIGRID STAMKOT
23 jun. 2021 in LIFESTYLE

wetenschapsnieuws & verdieping

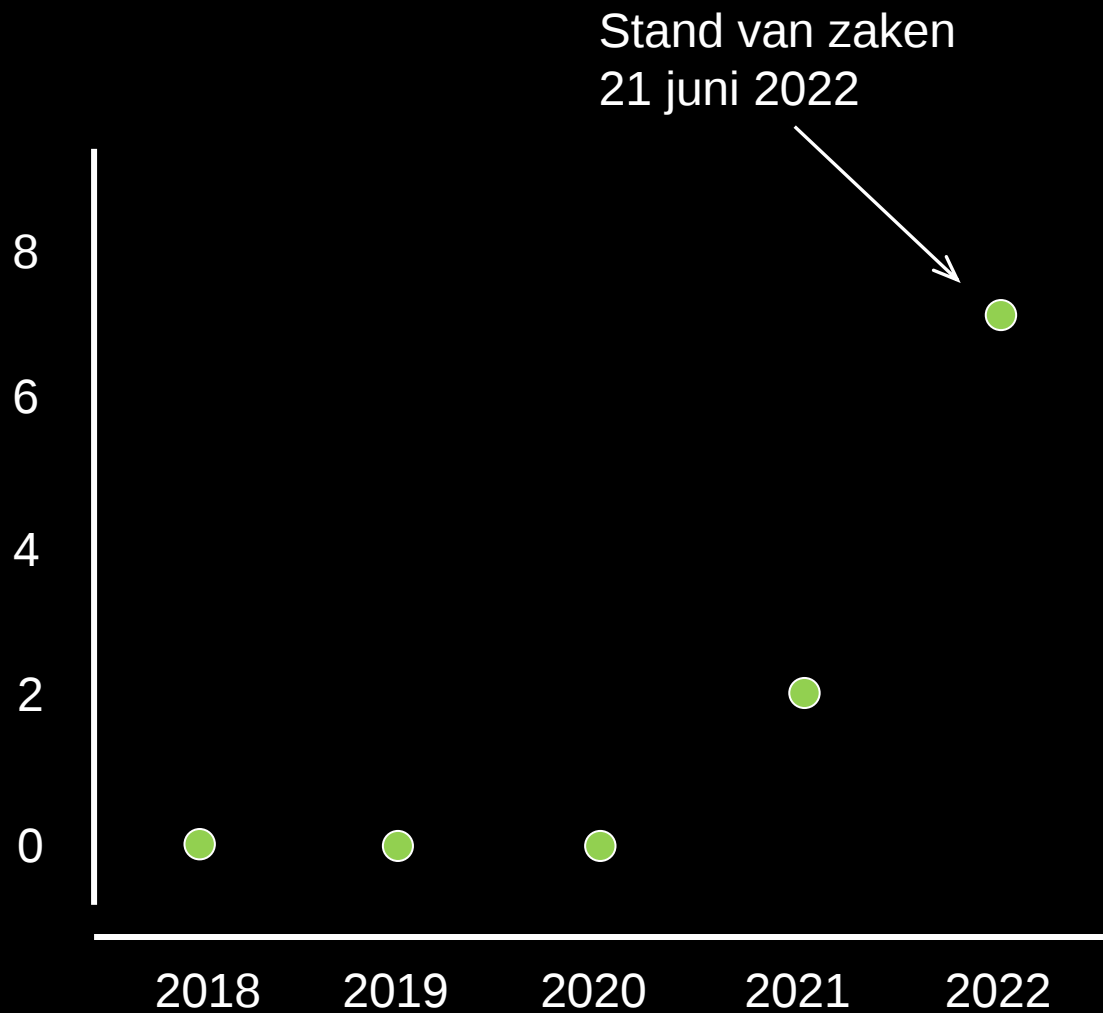
BOSHOMMEL IS TERUG IN NEDERLAND!

16 mei 2021 Caroline Kraaijvanger

Aantal waarnemingen boshommel

[Live](#)[Gids](#)[Kind](#)[Programma's](#)[Meer](#) [Zoeken](#)[Inloggen](#)[Registreren](#)

Jochem in de Wolken

Komiek en bijna-bioloog Jochem Myjer vaart in een luchtballon over natuurgebieden in Nederland.

[Volgen](#) [Delen](#) [NIEUWS](#) [TV](#) [RUBRIEKEN](#) [OVER ONS](#)[ADVERTEREN](#)

Mooiste wegbermen van het Geuldal liggen in Valkenburg

Fons Winteraeken | 4 oktober 2021

P. Goltste Cultuur, Nieuws, Regio's, Toerisme
Schied op Geul

Samenvattend

- Boshommellandschap streeft naar een mooier Geuldal met meer biodiversiteit
- Samenwerking van alle betrokken partijen essentieel
- Onderzoek belangrijk voor lerend beheren en om successen voor het voetlicht te brengen
- Communicatie belangrijk voor draagvlak

Dank voor de aandacht

Dank:

Alle landgebruikers voor toegang tot hun land

Provincie Limburg

Natuurrijk Limburg

Syngenta

Min. LNV

Poldermaskerbij